

Uddannelseslederrapport for MUL studieåret 2010-11

Status

1. Studentergrundlag

a. Antal nyoptagne

MUL hold 9 i studieåret 2010-11

I september 2010 startede 23 studerende på modul 2.

Heraf bestod i alt 21 sommereksamen i 2011.

En meldte fra inden eksamen og forventes at gå til sygeeksamen januar 2011.

Hold 10 modul 1 i studieåret 2010-11

I august 2010 blev der optaget 25 studerende på hold 10.

Fire studerende meldte fra inden studiestart, så holdet startede med 21 studerende.

Ved sommereksamen 2011 bestod 19 studerende Modul 1.

To studerende var ophørt på grund af vanskeligheder med at forene uddannelsen med deres familie- og arbejdsliv.

16 studerende fra hold 10 er fortsat på modul 2 og to nye studerende er kommet til: den ene har gennemført modul 1 i 2007 og den anden har gennemført modul 1 i 2010.

Hold 11 modul 1 i studieåret 2010-11

September 2011 havde 33 søgt om optagelse på MUL modul 1.

To studerende fik afslag, og 8 meldte fra inden studiestart.

23 studerende startede uddannelsen og er fortsat aktive d. 1.november 2011.

b. Total antal indskrevne på uddannelsen i studieåret 2010-11: 41 studerende

c. Frafald

Antal studerende faldet fra på hold 10 modul 2 i løbet af studieåret: 2 studerende.

Desuden har 3 studerende fra holdet valgt at udskyde starten på modul 3 et år på grund af særlige arbejds- og familiemæssige forhold.

Antal studerende faldet fra på hold 11 modul 1 i løbet af studieåret. *ingen*

d. Færdiguddannede i alt dimission medio 2011: 21 studerende

2. Evaluering på holdene og uddannelsen

a. Hvad blev evalueret?

1. *Deltagerforudsætninger:* Som udgangspunkt for den senere evaluering besvarer alle studerende skriftligt en række spørgsmål om deres begrundelse for valget af uddannelsen, om motivation og

om deres vilkår for at gennemføre studiet, især deres vilkår for at studere ved siden af et arbejde. Det giver lærerne et mere kvalificeret grundlag for at tilrettelægge undervisningen.

2. *Lærernes mundtlige evaluering* af undervisningen og af vejledningen i forbindelse med de enkelte seminarer og andre undervisningsaktiviteter. Der evalueres på undervisningens indhold, form og balancen mellem undervisningsaktiviteter opdelt på tre hovedgrupperne: faglig tematisk indhold, metode/videnskabsteori og projektarbejdet i grupper. Denne evaluering anvendes til en løbende justering af undervisningens tilrettelæggelse.
3. *De studerendes skriftlige evaluering* af det enkelte modul i forbindelse med afslutningen af modulet. Der anvendes et standardiseret evalueringsskema, der gør det muligt at sammenholde resultaterne fra hold til hold. Evalueringen besvares elektronisk. Der evalueres følgende kategorier: lokaler og undervisningsfaciliteter, den administrative service, studiemiljøet, relationer mellem studerende og lærere og de studerende imellem, den faglige og pædagogiske kvalitet af lærernes og gæstelæreres undervisning, klyngeundervisning med hensyn til tekstlæsning, sparring/opponering og videnskabelige metoder, de studerendes egen forberedelse til seminarer, de studerendes muligheder for refleksion af egne erfaringer, gruppedannelsesprocessen, vejledningen og det faglige udbytte af projektarbejdet samt de studerendes oplevelse af de faglige krav og deres udbytte i forhold til deres arbejdsliv.
4. *Lærerteamenes skriftlige evalueringer* af det enkelte modul i forbindelse med afslutningen af modulet, som blandt andet bygger på de studerendes evalueringer og egne erfaringer fra forløbet. Der evalueres på de samme temaer som nævnt i punkt 3, samt de specifikke spørgsmål som forløbet har givet anledning til med henblik på forbedring og kvalitetsudvikling. Lærerteamet skriver en evalueringsrapport som behandles på lærermødet.
5. *Den samlede lærergruppes evaluering* af uddannelsen på lærermøder. Oftest sker det som en fælles refleksion over nye tiltag og de forhold som de studerende har kritiseret. På lærermødet i august 2011 var temaerne her: gruppedannelse, karaktergivning og vejledning af 'solister'. Hovedpunkter fastholdes i referater fra lærermøderne og indgår i uddannelseslederens rapport.
6. *Uddannelseslederens uddannelsesrapport* sammenfatter såvel de faktuelle forhold omkring uddannelsen og lærernes evalueringer med henblik på forbedringer af den fremtidige tilrettelæggelse af uddannelsen.

Evalueringsmetoder

Der anvendes mundtlige og skriftlige evalueringer (netbaserede spørgeskemaer),

Der anvendes løbende, formative evalueringer og midtvejsevaluering samt summative slutevaluering.

Der anvendes primært kvalitative men også kvantitative metoder.

Sammendrag af evalueringresultater (eventuelt: fremhæv særlig gode undervisningseksempler)

Lærernes refleksioner omkring årets undervisning

MUL Hold 9, modul 2.

Lærere Phd ekstern lektor Jan Thorhauge Frederiksen og Professor Henning Salling Olesen

Modul 2 har i denne omgang været gennemført af seks seminar gange - fredag 10-18, og lørdag 9-15.30. Seminarerne har som udgangspunkt haft samme struktur:

Fredag formiddag: oplæg eller forelæsning, fredag eftermiddag klyngeworkshop.

Lørdag formiddag: oplæg, forelæsning, lørdag eftermiddag: gruppediskussioner, -opgaver, og projekt-opfølgning. Klyngearbejdet har været et nyt element, og kvaliteten af klyngearbejdet har svinget noget - hvilket især skyldes de mange solistgrupper. Det har været vanskeligt at sikre et tilstrækkeligt forbedelsesniveau, og samtidig at stille klyngerne opgaver af en passende størrelse, når der skal tages højde for en-mandsgruppernes begrænsede ressourcer.

Der har desuden været forsøgt at gennemføre et undervisnings-samarbejde med Masteruddannelsen i Socialt Entreprenørskab, MSE. Dette bestod i fælles forelæsning og mulighed for at deltage i workshops på tværs af uddannelserne. Der var en begrænset deltagelse og ikke den store kontakt mellem holdene, hvorfor der skal arbejdes mere på at udvikle modeller, for hvordan et sådan samarbejde kan foregå.

Holdet er desuden blevet overflyttet til en ny læringsplatform - BSCW. Udover den forventelige forvirring i begyndelsen har dette været en klar forbedring, med øget overskuelighed, fleksibilitet og variation.

Lærernes og uddannelseslederens refleksioner over hovedpointerne i de studerendes evaluering

Solist-grupper - et relativt højt antal énmandsgrupper har betydning for vejledning, klynger og underviser-tilgængelighed, når der er mange solister. Gruppedannelsen afhænger i høj grad af de studerendes selv, men lærernes skal fremover tilskynde til at der dannes grupper, blandt andet ved at gøre gruppedannelsen mere transparent.

De studerendes projektvalg og problemformuleringer var præget af et stærkt ønske om at arbejde med specifikke, selv-erfaredede problemstillinger, og en vis vanskelighed ved at anlægge et samfundsperspektiv på temaerne. Indirekte var dette medvirkende til de mange solistprojekter. Vi har draget den konklusion at overvejelser over problemformulering skal starte tidligst muligt, og at det skal have betydelig vejlednings-støtte undervejs. Desuden kan lærerne tydeligt pege på det eksemplariske princip i projektarbejdet for at modvirke at de studerende for stærkt fokuserer på specifikke faglige problemstillinger, som kan gøre det vanskeligt at danne grupper.

Undervisningsformer, servicering og gæstelærere – de studerende ønsker en større variation i undervisningen og mere praktisk servicering (handouts, gæstelærere, slides til noter uddelt, oplysninger og materiale ud i god tid). Der er her behov for en større forventningsafstemning - og at lærerne arbejder med en længere planlægningshorisont. De studerende skal have planerne for seminarer ud i god tid, således at der til hvert seminar foreligger en færdig plan for næstkommende seminar. Det er ikke altid ønskeligt at uddele slides før, da de tjener til at lave dynamik og diskussion, og fungerer ikke, hvis de studerende sidder med næste pointe foran sig.

De studerende udtrykker stor tilfredshed med studiemiljøet, dog med en bemærkning om at der er begrænsede relationer til underviserne, i sær på modul 2.

Der er blandet tilfredshed med den pædagogiske kvalitet af underviseroplæg, med kritik af for meget passiverende undervisning og for få gæstelærere. Nogle af de kritiske pointer – for lidt dynamik i undervisningsformerne og manglende hand-outs – er god og konstruktiv kritik. Andet må søges imødekommet ved at forklare de studerende mere om forskellene mellem tilrettelæggelsen af de to moduler.

Generelt er der stor tilfredshed med gæstelærere, hvoraf der har været planlagt tre på de seks seminarer, hvor af ét blev aflyst. Det skal gøres tydeligt fra start, hvad der er planen med gæsteoplæg. Generelt er der rimelig, om end lidt svingende, tilfredshed med udbyttet af tekstlæsning i klynger samt sparring/opponance i klyngerne. Kvaliteten afhænger meget af en god forberedelse hos de studerende, så deres forpligtelse til at forberede sig skal indskærpes. De studerende er generelt tilfredse med deres egen indsats, men kommentarerne angiver også at de studerende vilkår for at studere stiller sig i vejen for en helt tilfredsstillende indsats. Der kan også være behov for en stærkere strukturering af klyngearbejdet, så de studerendes forventninger til hinanden bliver bedre afstemt. I forhold til arbejdet med metodiske temaer kan lærerne forsøge sig med en mere stramt styret øvelse til start for at demonstrere hensigten med denne undervisningsform.

Niveau - Flertallet mener niveauet har været tilpas udfordrende. Der er dog også studerende som føler sig hægtet fagligt af, eller ikke kan magte forberedelse af forskellige årsager. Dette problem kan lærerne søge at imødekomme på flere måder, blandt andet ved at introducere grundigere til teksterne og lægge vægt på oplæg, som skaber overblik og sammenhæng (jvf nedenfor). Vi skal dog fastholde et højt fagligt niveau, og det er en pædagogisk pointe at inddrage tekster og stof, som er fagligt krævende.

Overblik, teoretisk og metodisk – de studerende efterlyser overblik over det teoretiske og metodiske landskab. På den ene side skal vi gøre det klart for de studerende at feltet er komplekst, og at der ikke findes et enkelt perspektiv som har gyldighed som ordningsprincip. På den anden side skal vi søge at imødekomme ønsket gennem en rammesætning af alle oplæg blandt andet i forhold til nogle klassiske dimensioner i det teoretiske landskab (struktur – aktør, forstående-forklarende, m.v.) – men også at betone det simplificerende i sådan en fremgangsmåde. I forløbet bør læreren fremover i forhold til oplæg og litteratur angive beskrivelser af niveauet og af hvordan oplæg/litteratur placerer sig i et viden-skabsteoretisk landskab, samt hvordan det tænkes at kunne indgå i de studerendes arbejde og læringsforløb.

Lokaler De studerende er klart tilfredse med undervisningslokalet i P10, som de mener er for småt med et tilfredsstillende indeklima. Da der er stort pres på lokalerne, er der her ingen lette løsninger, men hyppige pauser med udluftning kan hjælpe. Nogle gange lokalet i P9 blevet brugt et par gange, og det var fint, men det skaber mindre tilhørsforhold til pædagogikmiljøet.

Gruppedannelsen gav anledning til nogen utilfredshed. Processen oplevedes som svær, og der nævnes lukkede grupper og tilfældighed som forklaring på det. Det endte med 5 solistgrupper, hvilket klart kan mærkes på vejledningsressourcerne og tilrettelæggelsen af klyngerne. To studerende angiver vanskeligheder ved at blive vejledt som 'solister'. Fremover skal lærerne overveje mulighederne for klyngevejledning fælles for flere solister for at bidrage til det sociale læringsmiljø på uddannelsen.

På de andre temaer som indgår i vejledningen er der stor tilfredshed. Det gælder vejledningen, udbytte i forhold til eget arbejdsliv,

Hold 10 modul 1 (Ændret til Master i Uddannelse og Læring, MUL).

Lærere: ekstern lektor, Phd *Vibe Larsen* og lektor Phd *Anne Liveng*

Modul 1 er gennemført med seks todages seminarer - fredag 10-18, og lørdag 9-15.30 med varierede undervisningsformer som kombinerer forelæsninger, tekstlæsninger, metode-workshops omkring de studerendes eget materiale, øvelser og opgaver, klynge-arbejde om metodiske temaer, m.v.. På holdet

startede 21, hvoraf en gik ud. Der har været tilknyttet to faste lærere, som har delt undervisningen mellem sig, herunder vejledningen, samt en række gæstelærere. Holdets sammensætning var anderledes end tidligere år, da der var færre deltagere fra sundhedssektoren og en større blanding uddannelses- og arbejdsmæssigt med nye deltagere fra forsvaret.

Modulet blev tilrettelagt ud fra erfaringer fra de foregående år, såsom ønsker om længere pauser, at eksemplerne i undervisningen ikke kun tog udgangspunkt i eksempler fra sundhedssektoren, o.l. og tilrettelagt ud fra de positive tilkendegivelser fra sidste hold. På hvert seminar har der været inddraget gæstelærere med et relevant oplæg inden for seminarets tema. Begrundelsen er, at det er væsentligt at blive præsenteret for forskellige af instituttets fagligheder, hvilket giver indtryk af, hvad der arbejdes med og samtidig, at man befinder sig i en universitets kontekst med forskellige typer af forskning. En tredjedel af holdet havde valgt uddannelsen, fordi de prioriterede den særlig måde undervisning og læreprocesser er tilrettelagt på, på Roskilde Universitet. Kun nogle få studerende fik ingen særlig tid til studierne af deres arbejdstid, andre fik lidt tid og nogle fik en del.

Lærernes og uddannelseslederens refleksioner over hovedpointerne i de studerendes evaluering

Gruppedannelser og enmandsgrupperinger. Holdet havde svært ved at vælge grupper, og det tog mere tid end de foregående gange. Der var ligeledes flere, som endte med ikke at være i en gruppe, fordi de hellere ville skrive alene. En begrundelse var, at de var for presset tidsmæssigt hjemme og på arbejdet, og derfor fravalgte gruppen. Det viste sig med tiden, at det var dem, som havde sværest ved at få lavet projektet og sjældnere havde materialer klar til de klynger, hvor vi skulle diskutere empiri eller analyser. Det er en viden, vi vil videregive til det næste hold. Derudover har enkelte i deres evalueringer tilkendegivet, at de synes, at enmandsgrupperne er tidskrævende for medstuderende. De får ofte ligeså lang tid i klyngerne, som de andre grupper. De fleste studerende skriver i deres evaluering, at de har været tilfredse med gruppedannelsesprocesserne, enkelte at det er tidligt i forløbet. Den tidligere gruppedannelse er således nødvendig for at kunne arbejde projektorienteret og inddrage projekterne i undervisning. Der skal derfor ikke ske ændringer i tidspunktet for gruppedannelsen, men lærerne har en opgave i at forklare hvordan og hvorfor denne proces er organiseret.

Det har givet overvejelser om flere typer af tiltag. Det ene at lærerne fremover vil organisere klyngearbejdet på de enkelte seminarange så solisterne (énmandsgrupper) får mulighed for at diskutere deres materiale med andre studerende, som skriver alene. Den anden ændring, som afprøves på hold 11, er at give de studerende en større indsigt i projektarbejdet som læringsproces. Hensigten er ikke at presse alle til at være i en gruppe, men at give indsigt i, at projektorienteret arbejde ikke kun er en undervisningsmetode, men også en måde at tænke læring på. Herigennem kan de studerende bliver mere klar over, hvad de vælger fra, når de fravælger en gruppe, og hvad der kan gøres for at støtte deres læreproces og dermed også en faglig forklaring på, hvorfor gruppedannelserne ligger så tidligt.

Historisk perspektiv. De studerende ønskede undervejs, at de forskellige temaer blev sat ind i et større historisk perspektiv, hvilket lærerne justerede undervejs. Det overvejes fremover at organisere temaerne, så de studerende indledningsvis får en større forståelse for overordnede pædagogiske teorier og deres historiske kontekst, hvilket ville give dem en baggrundsviden, de kan trække på i løbet af projektarbejdet. Derudover var der fortsat et ønske om, at de empirieksempler der bliver givet, er mere brede og også inddrager det private erhvervsliv. En mulighed er at de studerende i højere grad selv vælger noget empiri som de finder interessant, så det matcher deres interesser.

Klyngearbejdet som en akademisk kvalificering. Der er to former for klyngearbejde. Den ene består i fælles tekstlæsning, hvor de studerende forbereder et oplæg om en tekst og lægger op til diskussion af teksten. De studerende vælger ofte at afprøve forskellige didaktiske metoder efter eget valg. Tekstlæsninger er samtidig en indføring i akademia, og i hvordan man kan dekonstruere, læse, tolke en tekst. De fleste er positive overfor klyngearbejdet, og synes det er givende. De synes dog det er problematisk, når der ikke er en underviser tilstede i hver klynge hele tiden. Vi vil derfor i dette semester forsøge, at det sker mindst muligt, og når det sker, at der er en mere eksplicit ramme omkring klyngearbejdet. Aktuelt arbejder vi ud fra tekstspørgsmål, som de studerende får inden studiestart. Derudover har vi arbejdet mere intenst på, at de studerendes egne oplæg ikke er undervisningsoplæg, men oplæg til diskussion af teksterne i klyngerne. I evalueringerne er der kritik af, at alle studerende ikke er lige forberedte, hvilket vi bør sikre så meget som det er muligt med argumenter om sammenhæng mellem læreprocesser og klyngearbejdet.

Den anden form for klyngearbejde finder sted efter anden seminargang. Her arbejder de studerende med processer i projektarbejdet som kvalificeres gennem sparring og respons på andres oplæg fra deres projekter. Klyngen er tilrettelagt således, at vejlederen har det overordnede ansvar for klyngen. Første gang skal de studerende lægge deres litteraturreview ind, næste gang projektdesign, deres rå-empiri og til sidst eksempler på analyser og teorifortolkninger. Når klyngen afsluttes er de studerende, for de flestes vedkommende, meget langt i deres projekt understøtte af denne organisering og proces. Der har igen i år været positiv feedback på processen. Men det kræver, at alle deltager og får lagt deres materialer ind en uge før på BSCW. Det har været særligt svært for dem, der skriver alene, hvilket har gjort det sværere for dem, men også de andre at få et fuldt udbytte. Vi har derfor diskuteret, hvordan man kunne sikre dette klyngearbejde bedre og støtte de studerende til at få afleveret deres oplæg. En måde er som nævnt før at formidle, hvad det er disse fællesprocesser kan, og at man af den grund vil prioritere dem. En anden ændring kunne være, at de studerende på seminaret forinden bliver bedre informeret om, hvad de skal i klyngen gangen efter, og hvordan de skal gøre det – gerne med eksempler. Vi har tidligere formidlet dette udelukkende via mail. De studerende er generelt også tilfredse med denne form og flere har mundtligt tilkendegivet, at denne arbejdsform sikrer, at de når deres projektarbejde. Nogle har dog efterspurgt en ramme for respons, hvilket vi må genoverveje, da der til hver gang er udleveret en specifik guide til respons, og hvert klyngemøde er blevet indledt med en opridsning af, hvordan respons gives konstruktivt.

Flere skriver at arbejdet med de videnskabelige metoder og analyser er sværest, og det er det de får mindst ud af. Vi forsøger derfor i år at skabe en større sammenhæng mellem undervisning og klyngearbejdet i forhold til videnskabsteori, samt samle det frem for at sprede det over seminarerne.

Undervisningen. Der har været generel tilfredshed med gæstelærerne. Ideen har været at give et indblik i de fagligheder instituttet rummer. De studerende er generelt tilfredse med det faglige indhold i oplæggene på holdet. Nogle studerende ønsker, at der er flere powerpoint, at man kan få slides før undervisningen etc. Vi har selv påpeget, at der er en stor forskel i at forstå master som et studie eller som et efteruddannelseskursus, og nogle ønsker måske skal ses på denne baggrund. Til gengæld er det påfaldende, at nogle studerende ikke mener, at undervisningen tilgodeser forskellige måder at lære på. At undervisningen er for traditionel og for lidt visuel. Det tages op til diskussion i lærerteamet for at afklare om det er et generelt problem og i så fald finde løsninger på det.

De fleste af de studerende har derimod tilkendegivet, at de finder masteren relevant for deres arbejdsliv, og at den har givet anledning til nye forståelser og refleksioner over deres fag/ profession selv om det mere videnskabelige arbejde og arbejdet med analyser og metoder fortsat er svært.

Lærerne har oplevet et større fravær end tidligere hos enkelte studerende, og har diskuteret hvor de skal sætter grænsen for manglende aktiv deltagelse jvf studieordningen som er en forudsætning for at den studerende kan gå til eksamen. Til næste år er der indført en ny modulprøve efter hvert semester, på modul 1 i form af et individuelt review, hvilket forhåbentlig vil støtte en større deltagelse.

a) Tilbagemeldinger udefra

Dialog med dimittender, aftagerpanel og censorer

Aftagerpanelet I forbindelse med akkrediteringen har MUL været på dagsordenen på møder for aftagerpanelet for Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning. Aftagerpanelet er løbende blevet orienteret om de ændringer i studieordningen for MUL som er blevet gennemført i foråret 2011 og som implementeres i efteråret 2011. Panelet har anerkendt disse ændringer og nødvendigheden af dem, og har samtidig diskuteret, hvordan det kan udgås, at der sker en fragmentering af studieforløbet som følge af den øgede modulisering af uddannelsen.

Alumne-netværk Der har hvert semester været afholdt seminarer for uddannelsens netværk for tidligere studerende med deltagelse af 20 – 30 studerende. Seminarerne indeholder faglige oplæg fra forskere ved instituttet samt oplæg fra deltagerne om, hvad de har kunnet anvende deres MUL til – og hvad de eventuelt har af forslag til forbedringer af uddannelsen. Det giver god og relevant dialog med de tidligere studerende om indholdet i uddannelsen. I foråret 2011 var der for eksempel oplæg fra en studerende som er selvstændig HR-konsulent, som både fremhævede kvaliteterne i uddannelsen, men også pegede på udfordringerne i at omsætte den forskningsbaserede viden til praksis. Det gav anledning til at uddannelsen i højere grad vil inddrage problemstillinger og cases fra den private sektor.

Censorernes tilbagemeldinger er få. Der har været alvorlig sygdom i forårssemesteret 2011 hos den censor i censorformandsskabet som er ansvarlig for eksamener på RUC, og dermed for rapportering af censortilbagemeldingerne. Derfor har kun censorernes mundtlige tilbagemeldinger været anvendt i forbindelse med evalueringen af MUL i studieåret 2010-2011.

b) Forskningsbasering af uddannelsen

Alle undervisere på MUL har gennemført en forskeruddannelse (Phd-niveau), og er ansat på lektor-niveau og derved har aktuelle forskningserfaringer der indgår i undervisningen.

I hvert af de to lærerteams består af en fast lektor/professor samt en ekstern lektor, som deltager i forskningsaktiviteter ved instituttet. Ekstern lektor *Vibe Larsen* indgår i seminarer i forskningsgruppen Barndoms- ungdoms- og familielivsforskning og ekstern lektor *Jan Frederiksen* indgår i to aktuelle forskningsprojekter ved instituttet.

c) Status for opfølgning på sidste års handlingsplan.

Det har ikke været muligt at imødekomme de studerendes kritik af lokalerne i større omfang - udover at vi er opmærksomme på behovet for udluftning i undervisningslokalerne. Medio 2012 flytter hele instituttet til nye og bedre lokaler, hvilket forventes at imødekomme kritikken.

Fra sommeren 2010 er alle hold gået over til at anvende et nyt netbaseret konferencesystem som understøtter kommunikationen mellem lærere og studerende. Det anvendes intensivt af alle studerende og lærere til kommunikation mellem seminarerne.

De problemer der viste sig ved gruppedannelsen i efteråret 2010, har resulteret i en ændring som har skabt en mere transparent og struktureret proces, som de studerende på de nye hold er tilfredse med. Rammerne for gruppedannelsen på modul 3 introduceres på holdet allerede i slutningen af modul 2 inden sommer. Lærerne har klargjort for de studerende de dilemmaer som har betydning for gruppedannelsen, blandt andet mellem at tilgodese de individuelle faglige interesser og at opnå fordelene ved gruppearbejde. Desuden fremhæves den eksemplariske karakter af projektarbejdet med henblik på at modvirke en for snæver fokusering på specifikke problemstillinger i projekterne. Med udgangspunkt i tilbagemeldinger fra de studerende er undervisningen suppleret med gæstelærere for at sikre at hele den faglige bredde i uddannelsen er dækket ind på et højt niveau.

De studerendes ønsker om at få lærernes oplæg udsendt forud for undervisningen bliver imødekommet i det omfang det ikke forringer den pædagogisk kvalitet af undervisningen.

Efter ønske fra de studerende giver lærerne de studerende specifikke anvisninger og spørgsmål til forberedelse og fremlæggelse af tekstlæsning i klyngerne.

Med udgangspunkt i evalueringerne er der i lærergruppen enighed om at udvikle og fastholde et koncept med vekselvirkning mellem oplæg, øvelser, klynger og projektarbejde. Det kritisk-analytiske perspektiv, som kendetegner uddannelsen, skal fortsat være styrende for tilrettelæggelsen af undervisningen.

For at sikre en fælles høj pædagogisk kvalitet i uddannelsen er det besluttet at revidere og nyformulere det pædagogiske grundlag for uddannelse ('den blå'). Det er i koordinationsgruppen for masteruddannelser aftalt at sigte mod at samle erfaringerne med 'master pædagogik' i til udgivelse i bogform på et forlag.

2) Samlet vurdering af uddannelsens aktuelle situation

MUL har et stabilt optag af studerende, som dog fremover skal søges øget til minimum 25 nye studerende pr år. I forhold til tidligere år rekrutteres der nu bredere og i højere grad fra den private sektor og Forsvaret, hvilket tilfører en positiv dynamik. En betydelig del af de studerendes læring sker i mødet mellem erfaringer fra de forskellige professionsfelter, som de studerende bringer ind i uddannelsens læringsmiljø.

Roskilde Universitets organisering af uddannelsen med vægt på gruppeprocesser og projektarbejde skaber et tæt og forpligtende socialt studiemiljø med et ringe frafald. Gruppearbejdet er dog en udfordring for studerende som har arbejdsforpligtelser ved siden af, og der er behov for til stadighed at fremhæve gruppearbejdets centrale betydning for de studerendes læreproces.

MUL har ændret titel fra *Master i Voksenuddannelse* til *Master i Uddannelse og Læring*, så den bedre svarer overens med uddannelsens aktuelle kompetenceprofil.

Uddannelsen indgår desuden i at samarbejde internt på instituttet med de øvrige masteruddannelser, dels den eksisterende MSE, dels de to nye uddannelser som er akkrediteret og godkendte. De to uddannelser som forventes igangsat 2012, er *Master i sundhedsfremme*, MSF, og *Master i Multikulturalitet og Læring*, MML. For at styrke dette samarbejde har instituttet etableret en ny arbejdsfunktion som koordinator for de fire masteruddannelser og afholder fælles møder for lederne af uddannelserne hvor gode erfaringer bliver formidlet på tværs af uddannelser. I den forbindelse er

det desuden planlagt at anvende mange års værdifulde erfaringer fra MUL (og dens forløbere) til at udmønte nogle mere eksplicite pædagogiske og didaktiske principper, som kan være fælles grundlag for instituttets masteruddannelser.

3) Handlingsplan

a) Opfølgning på evaluering

Der implementeres en række ændringer i uddannelsen som følge af revision af studieordningen som er gennemført med udgangspunkt i ACEs evaluering af uddannelsen. Det indebærer især en ændring af uddannelsens struktur fra to til fire moduler, som hver afsluttes med en prøve med bedømmelse efter 7-trin skalaen. Ændringerne er gennemført medvirkning fra studiestart primo september 2011, og de evalueres grundigt for at vurdere om de tilsigtede forbedringer bliver opnået.

Ændringerne i uddannelsen drejer sig om at opnå en mere præcis udprøvning af uddannelsens enkelte studieelementer. Der er udarbejdet detaljerede beskrivelser af hvordan den nye modulstruktur og prøverne kan bidrage til at give en større synlighed i de studerendes progression og læringsforløb gennem hele uddannelsen.

Desuden drejer det sig om at målene for de enkelte moduler mere klart beskriver den faglige progression i målene for læringsudbyttet, at kompetencemålene formuleres, så de er bedre i overensstemmelse med den nationale kvalifikationsrammes terminologi samt en klargøring af, hvordan uddannelsens læringsmål understøtter uddannelsens kompetenceprofil. Disse ændringer evalueres grundigt i indeværende studieår. Der er fastlagt en mere klar og ensartet procedure for evaluering som blandt andet omfatter flere netbaserede evalueringer.

På modul 2 søges det at inddrage flere gæstelærere på opfordring fra de studerende. Desuden søges det efter kritik fra de studerende at gøre undervisningen mere varieret og 'oplevelsesorienteret' – uden kravene til det akademiske niveau bliver sænket.

b) Opfølgning på forslag fra undervisere

Lærerne vil bestræbe sig på at tilbyde de studerende historisk overblik og en helhedsforståelse som kan gøre det lettere for dem at opnå forståelse af forholdet mellem de mange forskellige teoritilgange, som indgår i undervisningen.

I forhold til kritikken af et lavt udbytte af dele af klyngearbejdet vil vi understrege betydningen af at alle studerende får lagt deres materialer ind på BSCW en uge før seminaret. Vi vil sikre at de studerende på seminaret forinden bliver bedre informeret om, hvad de skal i klyngen gangen efter, og hvordan de skal gøre det. Vi vil strukturere klyngearbejdet stærkere, så de studerendes forventninger til hinanden bliver bedre afstemt. I arbejdet med empiriske metoder kan lærerne forsøge sig med en mere stramt styret øvelse til start for at demonstrere hensigten med denne undervisningsform.

På baggrund af de negative erfaringer med studerende som ikke er i grupper, vil vi gøre mere ud af at fremhæve fordelene ved at deltage i en gruppe. Selvom gruppearbejdet kan kræve mere på nogle tidspunkter, så bidrager de til at lette arbejdet for den enkelte studerende, øger læringseffekten og hæver kvaliteten af projektrapporten. Rammerne for gruppedannelsen på modul 3 introduceres på holdet allerede i slutningen af modul 2 inden sommer. Der sker ikke

ændringer i tidspunktet for gruppedannelsen, men lærerne har en opgave i at forklare hvordan og hvorfor denne proces er organiseret.

Vi vil organisere klyngearbejdet på de enkelte seminargange så solisterne (énmandsgrupper) får mulighed for at diskutere deres materiale med andre studerende, som skriver alene.

Desuden vil vi lægge vægt på i modul 1 at give de studerende en større indsigt i projektarbejdet som læringsproces, så de er klar over hvad de vælger fra, hvis de vælger at arbejde alene.

Vi vil introducere grundigere til især de vanskelige engelske tekster for at undgå at studerende føler sig hægtet fagligt af.

To studerende fra modul 3 inviteres til at fortælle de studerende på modul 1 om deres erfaringer med uddannelsen – og give gode råd i forhold til at få et højt udbytte og et godt forløb.

c) *Opfølgning på forslag fra dimittender, aftagerpanel/advisory board og censorer.*

Der er som beskrevet ovenfor gennemført en række ændringer i studieordningen og uddannelsens tilrettelæggelse som følge af evalueringen fra ACE (akkreditering).

Vi vil overfor censorerne understrege vigtigheden af mere fyldige censortilbagemeldinger.

d) *Opfølgning på evt. bedre sikring af forskningsbaseret af uddannelsen.* Uddannelsens forskningsbaseret vurderes at være tilfredsstillende, da alle undervisere er på mindst PhD niveau og aktive forskere.

e) *Forslag til evt. opfølgning på nøgletal* (f.eks. nedadgående søgning til uddannelsen, større frafald end sædvanligt). Der sker en løbende vurdering af instituttets markedsføring af uddannelsen såvel på internettet som via fagblade og foldere, så et måltal på minimum 25 studerende kan opnås.

f) *Evt. andre forslag til udvikling af uddannelsen.* Der er på uddannelsen iværksat et udviklingsarbejde med en ny platform for e-learning (et kollaboratorium) som er støttet af Undervisningsministeriet. Hold 11 indgår aktivt i afprøvningen af nye undervisningsformer med disse nye medier. Erfaringerne bliver sammenfattet med henblik på at indføre e-læringsformer på alle hold.